

ΠΡΩΤΟΠΕΣΒΥΤΕΡΟΣ
π. ΜΑΡΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ:
Ο ΑΚΟΥΡΑΣΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ
ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Στέφανου Χρ. Κουμαρόπουλου Δρ. Θ.,
Δ/ντή Γυμνασίου

Διαρκής αγώνας και αγωνία για το ποίμνιό του

Νοιαζόταν για το ποίμνιο, αγωνιούσε και αγωνιζόταν γι' αυτό ενάντια σε δυσκολίες χωρίς να κουράζεται και να υποχωρεί στις αντιξοότητες. Έδινε προτεραιότητα στο ποιμαντικό έργο και όχι στις ιεροπραξίες. Δεν επένδυε το χρόνο του στον προσωπικό πλουτισμό αλλά στον πλουτισμό του αμπελώνος του Κυρίου. Απέφευγε το Κοιμητήριο και τις πολλές ιεροπραξίες, που είχαν κυρίως στόχο το ίδιο όφελος. Αντίθετα πήγαινε σε σπίτια ανθρώπων που τον είχαν ανάγκη, για να στηρίξει, να βοηθήσει, να συμβουλευσει χρησιμοποιώντας τον αγιασμό ή το ευχέλαιο ως αφορμή ποιμαντικής οικοδομής.

Νοιαζόταν για τον κάθε πιστό ξεχωριστά. Ιδιαίτερα στήριζε την οικογένεια. Αν κάποιος γονιός του εξομολογούνταν την κρίση του γάμου του και το επικείμενο διαζύγιο αναζητούσε αμέσως και στήριζε τα παιδιά. Θυμάμαι χαρακτηριστικά μία μητέρα (μου το διηγήθηκε η ίδια) που μόλις άκουσε ότι ο γάμος της ήταν κοντά στο διαζύγιο την ρώτησε: «Πού είναι τώρα το παιδί σου»; Απάντηση: «δεν ξέρω». Π. Μαρίνος: «Γρήγορα θέλω να το φέρεις εδώ». Τις επόμενες μέρες το παιδί ήταν στο Πνευματικό Κέντρο της Ενορίας. Το υποδέχθηκε με θέρμη και **το σαγήνευσε με την αγάπη και την ευγένεια του**. Τελικά και το διαζύγιο δεν εκδόθηκε (με την βοήθεια της συμβουλευτικής γάμου του π. Μαρίνου) και ο νεαρός (σήμερα μεσήλικας) έγινε στέλεχος του Κατηχητικού έργου της Ενορίας και ακόμη διακονεί στο ποιμαντικό έργο κάποιας Ενορίας. Πραγματικά **ήταν μεγάλη η προσφορά του στην ποιμαντική της οικογένειας**

Η Ποιμαντική των νέων προτεραιότητά του

Εξχωριστή όμως θέση στην διακονία του είχε η Ποιμαντική της νεότητας, τα Κατηχητικά σχολεία. Και στον Άγιο Δημήτριο και στην Ευαγγελίστρια που διακόνησε ως Προϊστάμενος, στήριξε τα Κατηχητικά σχολεία με αίθουσες, παιχνίδια, εκδρομές, χορευτικά, αθλητικούς αγώνες κ.α. Πίστευε ότι η διακονία του ιερέως θα έπρεπε να κοιτάει στην οικοδόμηση ψυχών πρωτίστως με έμφαση στο μέλλον. «Τι να τις κάνουμε τις Εκκλησίες να είναι όμορφες και μεγαλοπρεπείς όταν στο μέλλον θα λείπουν οι σημερινοί νέοι μας; Η Εκκλησία δεν είναι μουσείο για ευλαβείς επισκέπτες αλλά εργαστήριο ψυχών», μας έλεγε συχνά.

Μέριμνα για τη διαποίμανση όλων των ηλικιών

Και για τις άλλες ηλικίες όμως φρόντιζε. Σε όλες τις ενορίες είχε καθιερώσει τακτικά κηρύγματα, παρακλήσεις, σχολές γονέων, αγιογραφική μελέτη, αντιαιρετικά, Σπίτια Γαλήνης κ.α. Δεν υπήρχε ηλικία που να μην ήταν στο επίκεντρο της ποιμαντικής του μέριμνας και αγωνίας.

Σαηνευτικός ιεροκήρυκας

Όταν έβγαινε στην ωραία πύλη για το κήρυγμα *χαιρόσουν να τον ακούς*. Με ενθουσιασμό εφήβου και φωτισμένα λόγια καλούσε τους πιστούς *να συνδεθούν με τον Χριστό και τα μυστήρια της Εκκλησίας*. Το κήρυγμά του ήταν θεολογικό, Χριστοκεντρικό αλλά σε απλή γλώσσα, ώστε να το κατανοούν όλοι. Τόνιζε πάντα την μεγάλη σημασία της συμμετοχής στην Θ. Ευχαριστία αλλά και προέτρεπε να εξομολογούνται συχνά και να έχουν πνευματικό, ώστε να μην περιορίζονται σε έναν τυπικό εκκλησιασμό.

Δεν άφηνε τους ενορίτες του με το δικό του μόνο κήρυγμα. Συχνά στις Ενορίες που υπηρέτησε *καλούσε ιεροκήρυκες λαϊκούς ή κληρικούς* για να βοηθήσουν στην πνευματική καλλιέργεια των πιστών. Παράδειγμα στην Ενορία του Αγίου Δημητρίου έφερνε (πριν πολλά χρόνια) μία φορά την Εβδομάδα κάθε Δευτέρα τον μακαριστό λαϊκό ιεροκήρυκα Δημήτριο Παναγόπουλο. Στις περιπτώσεις αυτές έδινε το καλό παράδειγμα ο ίδιος και καθόταν να παρακολουθήσει με προσοχή από το ακροατήριο. Όχι μόνο αυτό αλλά και φρόντιζε να μαγνητοφωνούνται οι ομιλίες του και να στέλνονται δωρεάν σε όλες τις γωνιές της Ελλάδος οι ομιλίες του προς οικοδόμηση των πιστών.

Πνευματικός Πατέρας πολλών ψυχών

Ευτύχησε να είναι πνευματικός πατέρας πολλών. Είχα την ευλογία να είμαι και εγώ πνευματικό του παιδί. Η πνευματική του καθοδήγησή ήταν σοφή και εδραιωμένη στην παράδοση των αγίων Πατέρων.

Αφιέρωνε χρόνο και συμμετείχε στα προβλήματα των πνευματικών του παιδιών. *Τον νιώθαμε δικό μας άνθρωπο. Διόρθωνε με τον τρόπο του τις αστοχίες μας* και μας πρότεινε τρόπους για διόρθωση. *Άνοιγε μονοπάτια όπου εμείς βλέπαμε αδιέξοδα.* Πότε όμως δεν επενέβαινε στην προσωπική ζωή και τις αποφάσεις κάποιου. Είχε το χάρισμα της διάκρισης. *Ήταν δίπλα μας και μαζί μας για να μας στηρίξει και όχι απέναντί μας.* Στις δικές μας σκέψεις και τους δικούς μας λογισμούς πρότεινε και ένα δικό του και μας άφηνε να αποφασίσουμε.

Γι όλους τους παραπάνω λόγους και όσοι τον είχαν πνευματικό δεν τον άλλαζαν. Για χρόνια συνωστίζονταν στις ουρές έξω από το Εξομολογητήριό του, για να τον συναντήσουν και να πάρουν την ευλογία του και την άφεση των αμαρτιών από το πετραχήλι του. Ποτέ όμως δεν επεδίωξε να έχει οπαδούς. Πάντα μας υποδείκνυε το Χριστό, ως το μοναδικό πρόσωπο στο οποίο πρέπει να προσφέρουμε την λατρεία και την απόλυτη υπακοή μας. *Στο πρόσωπο του π. Μαρίνου βλέπαμε όλοι τον σπλαχνικό και στοργικό Πατέρα της παραβολής του ασώτου υιού.*

Σαηνευτής ποιμαντικών εργατών και συνεργατών

Ο π. Μαρίνος αγαπούσε πολύ το Χριστό ήταν αφοσιωμένος στην αποστολή του και για αυτό υπηρετούσε με ακραίο ζήλο το ποιμαντικό του έργο. Λίγες στιγμές μαζί του αρκούσαν για να σου μεταδώσει αυτό το ζήλο και την αγάπη για την Εκκλησία, την Ενορία και το έργο της. Είχε και ενθουσιασμό και ταυτόχρονα επικοινωνιακό χάρισμα. Γι αυτό και ευτύχησε να έχει δεκάδες εθελοντές συνεργάτες για το ποιμαντικό του έργο. Επιπλέον υπήρξε πνευματικός πατέρας και πολλών σημερινών άξιων ιερέων, που διακρίνονται για το ποιμαντικό τους έργο. Ακόμη περισσότερα πνευματικά του παιδιά υπήρξαν Κατηχητές, εθελοντές και συνεργάτες στο ποιμαντικό έργο Ενοριών. Όλοι αυτοί και εγώ που σας μιλάω αγαπήσαμε το ποιμαντικό έργο και την Ενορία χάρις στον π. Μαρίνο.

Πρότυπο ιερατικής οικογένειας και ιερατικού ζεύγους

Θυμάμαι από την Ενορία του Αγίου Δημητρίου την πρεσβυτέρα Θεοδώρα, πόσο συμμετείχε στο ποιμαντικό έργο. Ήταν η πνευματική μας μητέρα. Ήταν κυριότερος ποιμαντικός συνεργάτης, ο πιο αυστηρός κριτής και ταυτόχρονα ο μόνιμος σύμβουλος του π. Μαρίνου. Ήταν ο άγνωστος στρατιώτης του ποιμαντικού του έργου. Θυμάμαι σε μία ιδιαίτερη συνάντησή που είχαμε με τον π. Μαρίνο μια συντροφιά νιόπαντρων νέων μας εκμυστηρεύτηκε για το πόσο βοηθήθηκε και στηρίχτηκε στις δύσκολες στιγμές του ιερατικού του έργου από την πρεσβυτέρα του. «Δεν ξέρω πώς θα άντεχα χωρίς την βοήθειά της» μας είπε χαρακτηριστικά. Η αγάπη του ζεύγους, η όμορφη οικογένειά τους για μας τα πνευματικά του παιδιά ήταν πηγή έμπνευσης και πρότυπο της βίωσης της ορθόδοξης πνευματικής ζωής μέσα στον γάμο. Ο Θεός αξίωσε στους δύο αυτούς άξιους γονείς με την όμορφη οικογένεια να καμαρώσουν δύο άξιους κληρικούς, εκ των οποίων ο ένας είναι ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος και ο άλλος ο Αιδεσιμολογιώτατος π. Γεώργιος, ο οποίος συνεχίζει το ποιμαντικό έργο του π. Μαρίνου στην Ευαγγελίστρια.

Θυμάμαι χαρακτηριστικά την τελευταία επικοινωνία μας λίγο πριν την εκδημία της πρεσβυτέρας του. Αλήθεια με πόση τρυφερότητα αναφέρθηκε στο πρόσωπό της! Εκείνη την στιγμή συνειδητοποίησα για μια ακόμη φορά τι ήταν η πρεσβυτέρα για τον πνευματικό μας πατέρα. Ήταν για αυτόν η αγάπη του, ο «άνθρωπος της ζωής του», ο κόσμος του όλος. Τι όμορφο ζευγάρι που επωμίστηκαν συνειδητά τον ίδιο ζυγό της ιεροσύνης και της οικογένειας και αναδείχτηκαν πραγματικοί σύ-ζυγοι.

Η ποιμαντική του εγρήγορση (περιστατικό)

Όταν υπηρετούσε στην Ευαγγελίστρια ο π. Μαρίνος είχε επισκεφτεί το γραφείο των ιερέων ένας εκκεντρικός νεαρός με μακριά μαλλιά γένια και ατημέλητη εμφάνιση. Εκείνη την στιγμή ο π. Μαρίνος ήταν στο σπίτι Γαλήνης για μια συνάντηση με τις εθελόντριες. Στο γραφείο ήταν ένας άλλος ιερέας μεγάλης ηλικίας που μόλις τον είδε τον νεαρό να περιμένει του είπε: «Πώς είσαι έτσι σαν αρκούδα;» Ο νέος αμέσως σαν να τον χτύπησε ηλεκτρικό ρεύμα χωρίς να μιλήσει σηκώθηκε να φύγει. Προς καλή τύχη του νέου, όμως, ήταν εκεί ο π. Μαρίνος που πρόλαβε διόρθωσε την κατάσταση και πήρε το νέο σε διπλανό γραφείο. «Εκμεταλλεύτηκε» ποιμαντικά τη συνάντηση με το νέο, αυτό που συνήθως έκανε ο π. Μαρίνος, με το χάρισμα της επικοινωνίας που διέθετε. Αργότερα όταν έφυγε ο νέος πλησίασε τον ιερέα και με όμορφο τρόπο ζήτησε από τον ιερέα να

Ξανασκεφτεί την προηγούμενη συμπεριφορά του. «Πάτερ μου τον νέο αυτό η χάρις του Θεού τον έστειλε σε εμάς. Ότι και να είναι, όπως και να ντύνεται είναι εικόνα Θεού, που γι αυτόν θυσιάστηκε ο Χριστός μας. Εμείς έχουμε καθήκον να τον βοηθήσουμε να επανέλθει. Από την Εκκλησία όχι μόνο δεν μπορούμε να διώξουμε κανένα αλλά αντίθετα πρέπει εμείς να βγούμε έξω από την Εκκλησία και να παρακαλούμε και να κάνουμε όπως είπε ο Απ. Παύλος (Α' Κορ. 9, 22) τα πάντα για να τους φέρουμε κοντά μας και να τους σώσουμε».

Αξεπέραστος στην οργάνωση πρότυπων Ενοριών

Και στον Άγιο Δημήτριο, κυρίως όμως στην Ευαγγελίστρια οργάνωσε Ενορίες πρότυπο. Είχα την χαρά στο Πανεπιστήμιο που υπηρέτησα ως επιστημονικός συνεργάτης του Καθηγητή της Ποιμαντικής κ. Αλέξανδρου Σταυρόπουλου με δική μου εισήγηση να γίνει η Ενορία της Ευαγγελίστριας μία από τις εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών τους Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Όπως ομολογούσαν όλοι, φοιτητές, ιερείς και διδακτικό προσωπικό *η Ενορία της Ευαγγελίστριας ήταν μία Ενορία πρότυπο οργάνωσης, δράσης και διακονίας.*

Επιπλέον οφείλω να ομολογήσω ότι το ερωτηματολόγιο «Γνώρισε την ενορία σου», που είχαν οι φοιτητές να συμπληρώσουν στο ίδιο μάθημα για την δική τους Ενορία -και το οποίο είχα συντάξει με την προτροπή και την εποπτεία του Καθηγητή κ. Σταυρόπουλου- είχε βασιστεί στο εύρος των δραστηριοτήτων και της ποιμαντικής διακονίας κυρίως των Ενοριών που είχε υπηρετήσει ο π. Μαρίνος.

Ηλεκτρονική οργάνωση της Ενορίας

Υπήρξε πρωτοπόρος σε ζητήματα οργάνωσης μιας σύγχρονης αστικής Ενορίας. Ήταν από τους πρώτους σε όλη της Ελλάδα που σκέφτηκε και υλοποίησε την ηλεκτρονική οργάνωση και καταγραφή όλης της Ενορίας του με την βοήθεια του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή και συγκεκριμένα της Ενορίας της Ευαγγελίστριας. Αρχικά με τη βοήθεια συνεργατών του κατέγραψε σε αρχείο όλους τους ενορίτες που εκκλησιάζονταν. Έπειτα όποιος ερχόταν για να τελέσει οποιοδήποτε μυστήριο (γάμο, βάπτισμα, μνημόσυνο) ελεγχόταν από τον ποιμαντικό συνεργάτη αν ήταν καταγεγραμμένος αλλιώς συμπληρώνονταν η οικογενειακή του καρτέλα. Επιπλέον

αξιοποίησε στοιχεία από τους τηλεφωνικούς καταλόγους και με τον τρόπο αυτό βρήκε επιπλέον διευθύνσεις ενοριτών του που δεν εκκλησιάζονταν. Όλες αυτές τις διευθύνσεις τις αξιοποιούσε για να στέλνει δωρεάν το έντυπο της Ενορίας. Έστειλε την Ενοριακή εφημερίδα σε όλους (εκκλησιαζόμενους και μη) ονομαστικά και με αυτόν τον τρόπο οι ενορίτες όλοι γνώριζαν το έργο της ενορίας. Επίσης μέσα από την εφημερίδα της Ενορίας μάθαιναν τις αγρυπνίες του επόμενου μήνα αλλά και τις πολλαπλές ευκαιρίες που είχαν να συμμετέχουν στις λατρευτικές συνάξεις. Συγκεκριμένα: δύο Θείες Λειτουργίες την Κυριακή, τρεις Ακολουθίες Χαιρετισμών κ.α. Ακόμη κηρύγματα, ομιλίες, Σχολές Γονέων κ.α. πνευματικές εκδηλώσεις. Επιπλέον όποιες οικογένειες είχαν παιδιά και εφήβους ενημερώνονταν για τις νεανικές κατηχητικές συναντήσεις καθώς και για τις άλλες εκδηλώσεις (μαθήματα αγιογραφίας, παραδοσιακών χορών, βυζαντινής μουσικής, ώρες ψυχαγωγίας των παιδιών στο νεανικό κέντρο κ.α). Επιπλέον είχε προβλέψει και ένθετο ενημερωτικό έντυπο μέσα στην εφημερίδα για την φιλανθρωπική προσφορά της Ενορίας. Με αυτόν τον τρόπο οι ενορίτες πληροφορούνταν είτε για να ζητήσουν την συνδρομή της Ενορίας στις ανάγκες τους είτε για να προσφέρουν σε χρήματα ή σε είδος στο φιλανθρωπικό έργο.

Κτήρια και έργα της Ενορίας της Ευαγγελίστριας Πειραιώς

Ο π. Μαρίνος σαγήνευε με το κήρυγμά του, τα λόγια του και την ευγένειά του. Ήταν αξεπέραστος στο να επιστρατεύει εθελοντές και εθελόντριες για το ποιμαντικό, κατηχητικό και φιλανθρωπικό έργο της Ενορίας. Όμως με την αύξηση των κατηχητικών και των ανθρώπων που λάμβαναν φιλανθρωπική βοήθεια έπρεπε να αναζητηθούν χώροι. Ξεκινούσε τότε τα κτισίματα. Όταν έβαλε μία φορά μπροστά τις μπουλντόζες ο Ναός χρωστούσε περίπου 500.000 δραχμές τότε. Όταν ολοκληρώθηκαν τα έργα ο Ναός είχε και ένα μικρό απόθεμα. Μας έλεγε: «Όταν οι πιστοί βλέπουν έργα της Εκκλησίας σε εξέλιξη πάντα βοηθούν ακόμη και από το υστέρημά τους». Με αυτόν τον μαγικό τρόπο κατόρθωσε να κτίσει, χώρους Κατηχητικών, Πνευματικά Κέντρα, Σπίτια Γαλήνης και φιλανθρωπικής δραστηριότητας. Κορυφαίο έργο το Πνευματικό Κέντρο της Ευαγγελίστριας που είναι ένας πολυχώρος που λειτουργούν νεανικές συναντήσεις και Κατηχητικά, κηρύγματα, Σχολές Γονέων, μαθήματα κάθε είδους. Δεν είναι τυχαίο ότι ο Ραδιοφωνικός Σταθμός της Πειραιϊκής Εκκλησίας φιλοξενήθηκε τα πρώτα χρόνια στους χώρους του Πνευματικού Κέντρου της Ευαγγελίστριας.

Την ευχή σου να έχουμε

Ο πατήρ Μαρίνος ήταν αφοσιωμένος εργάτης του αμπελώνος του Κυρίου. Αγαπούσε και βίωνε την αγάπη του για το Χριστό γι αυτό και αυτή την αγάπη την μετέδιδε. Όλα τα έκανε προς δόξαν Θεού. Νιώθω απέραντη ευγνωμοσύνη και δοξάζω το Θεό που μου φανέρωσε τον π. Μαρίνο μέσα στη ζωή μου. Του οφείλω το «ευ ζειν», γιατί με οδήγησε στην Εκκλησία και μου δίδαξε την ορθόδοξη πνευματική ζωή. Αυτό, όμως, ισχύει και για πολλούς άλλους σαν κι εμένα.

Αιωνία σου η μνήμη αξιομακάριστε και αείμνηστε Πατέρα μας. Πάντα θα σε έχουμε στην μνήμη και στις καρδιές μας. Να έχουμε την ευχή σου.

Ένα από τα πολλά πνευματικά σου παιδιά